

**« Η καθημερινότητα ενός εφήβου στην αρχαία Αθήνα,
στα χρόνια του Περικλή»**

**Εργασία του μαθητή Ι. Σ. από το Α2 τμήμα
του 2ου Γυμνασίου Ηλιούπολης
στο μάθημα της Ιστορίας**

Η ζωγραφιά με τη μορφή του νεαρού Αθηναίου είναι και αυτή του Ι. Σ. και είναι αντιγραφή από αγγείο της αρχαιότητας, με σκηνές από ένα σχολείο της Αθήνας του 5ου αιώνα, μια παράσταση σπάνια για την αρχαία αγγειογραφία. Αποδίδεται με βάση την επιγραφή (Δούρις έγγραφσεν) στον αγγειογράφο Δούρη με μακρά σχετική σταδιοδρομία στην αττική αγγειογραφία του 5ου αιώνα.

*Αττική ερυθρόμορφη κύλικα. Χρονολόγηση: 485-480 π.Χ. – Διάμετρος: 28,4εκ.
Βιβλιογραφία: Τιβέριος Μ., Αρχαία Αγγεία, Ελληνική Τέχνη, 1996*

Καταρχάς σας ζητώ συγγνώμη για τα γράμματά μου!

Αναγκάζομαι να σβήσω τη λυχνία και να γράψω με το φως του φεγγαριού, αλλιώς κινδυνεύω να με τσακώσει ο πατέρας μου να έχω πάρει τους πολύτιμους παπύρους του, χωρίς την άδειά του.

Κάτι τέτοιο θα τον εξόργιζε περισσότερο κι από μερικές αποφάσεις της εκκλησίας του Δήμου.

Σχεδόν κάθε μέρα ξυπνάω με τις φωνές του, όταν γίνονται κρίσιμες συζητήσεις στην εκκλησία του Δήμου. Να, όταν αποφάσισαν να εξοστρακίσουν τον Κίμωνα, παρόλο που ο πατέρας μου είναι στους αντίπαλους του, είχε κοκκινήσει και φώναζε έξαλλος πως, μα τω Δία, μια μέρα θα ντραπούμε για αυτή την απόφαση και πως όσοι ψήφισαν να εξοστρακιστεί ο Κίμωνας να τους ξεσκίσουν και τα τρία κεφάλια του Κέρβερου.

Έτσι και χειρότερα θα φωνάζει αν με δει να έχω πάρει τους παπύρους του.

Γιατί όμως έκανα κάτι τέτοιο;

Λοιπόν, ακούστε!

Στη γιορτή των Παναθηναίων, μ' αρέσει πολύ ν' ακούω τους ραψωδούς, να απαγγέλουν τα κατορθώματα των παλαιότερων ηρώων, και να μαθαίνω για το πώς ζούσαν οι άνθρωποι παλιότερα.

Απ' αυτούς πήρα την ιδέα να κάνω κι εγώ το ίδιο. Να καταγράψω δηλαδή την καθημερινότητά μου. Όταν τελειώσω, θα βάλω τους παπύρους σ' έναν αμφορέα και θα τον θάψω βαθιά στη γη, με σκοπό να βρεθεί στο μέλλον. Εγώ δεν είμαι ήρωας, για να διηγηθούν τη ζωή μου οι ραψωδοί κι έτσι αυτός είναι ο μόνος τρόπος για να μάθετε εσείς, στο μέλλον, τη ζωή μου.

Η μέρα μου λοιπόν αρχίζει συνήθως με τις φωνές του πατέρα μου, για τις προτάσεις που φέρνει η βουλή των πεντακοσίων στην εκκλησία του δήμου.

«Ν' ακούς κι εσύ» μου λέει. «Μη καταντήσεις ιδιώτης!»

Έπειτα αρχίζω να ετοιμάζομαι για το σχολείο. Διαλέγω τις κερωμένες πλάκες που θα πάρω, τις γραφίδες μου και τα μουσικά όργανα. Μερικές φορές καθυστερώ τρώγοντας το ψωμί με το κρασί του πρωινού μου και ο παιδαγωγός μου με αγριοκοιτάζει. Αν δεν τον ακούσω και δεν βιαστώ, έρχεται η μητέρα μου και μου φωνάζει, πως αν δεν είμαι συνεπής, δεν θα μορφωθώ και τότε θα με στείλει στη Σπάρτη να τρώω μέλανα ζωμό και να κοιμάμαι γυμνός στις όχθες του Ευρώτα!

Ο παιδαγωγός μου, μου μαθαίνει κανόνες συμπεριφοράς, Δεν πρέπει να είμαι νευρικός ή βιαστικός ή να φέρομαι με υπεροψία. Κανένας δεν συμπαθεί την έπαρση και το αλαζονικό περπάτημα, μου λέει. Δεν πρέπει ούτε να βιάζομαι και δεν είναι αξιοπρεπές να ρίχνω το βλέμμα μου παντού, ούτε να φωνάζω. Πρέπει να κινούμαι ήσυχα, να μιλάω σιγανά και ήρεμα και να κάνω στην άκρη όταν συναντώ κάποιον ηλικιωμένο. Στο σπίτι, δεν πρέπει να κάθομαι ποτέ με σταυρωμένα πόδια, να σηκώνομαι όταν έρχεται κάποιος ηλικιωμένος κι ένα σωρό άλλους κανόνες που ο παιδαγωγός μου δεν σταματά να επαναλαμβάνει.

Περνώ σχεδόν όλη τη μέρα με τον παιδαγωγό μου, αφού αυτός με συνοδεύει στο σχολείο και είναι πάντα παρών στα μαθήματα, κρατώντας σημειώσεις, που θα μου χρειαστούν στη μελέτη μου. Στο σχολείο μαθαίνω γραφή, αριθμητική, μουσική, χορό και γυμνάζομαι. Τώρα που έγινα δώδεκα χρόνων θα ξεκινήσω να πηγαίνω στην παλαιστρα. Εκεί θα ασκούμαι στην πάλη, στο τρέξιμο, στα άλματα, στο δίσκο και στο ακόντιο. Δεν ξέρω αν στη δική σας εποχή θα υπάρχουν όλα αυτά. Προσωπικά θα ήθελα να μην υπάρχει πια ο αυλός που με δυσκολεύει και μου σπάει τα νεύρα.

Το σχολείο τελειώνει το απόγευμα. Γυρίζω πάλι πίσω με τον παιδαγωγό μου. Μερικές φορές, όταν είναι σε καλή διάθεση, μου κάνει τη χάρη να περάσουμε να δω τα έργα που γίνονται στην Ακρόπολη. Ο πατέρας μου μιλά με καμάρι για τα έργα που ξεκίνησε ο Περικλής, κι ας έβαλε χέρι στο ταμείο της Δήλου, όπως λέει. Η μητέρα μου φοβάται όταν περνάμε απ' το εργοτάξιο. «Για τ' όνομα της Αθηνάς!» λέει. «Θα πέσει καμιά μετόπη και θα σου σπάσει το κεφάλι».

Το πιο ενδιαφέρον που συμβαίνει, είναι κάποια βράδια που έχουμε καλεσμένους στο σπίτι.

Στη διάρκεια του γεύματος με τους καλεσμένους δεν μπορώ να συμμετέχω φυσικά στη συζήτηση,

διότι είναι αντίθετο με τους κανόνες συμπεριφοράς. Μπορώ όμως να ακούω. Μιλούν συνήθως για φιλοσοφικά θέματα ή και πολιτικά. Η μητέρα μου μένει στον γυναικωνίτη. Τη λυπάμαι μεν, αλλά έχει την ησυχία της – κι εγώ επίσης, που δεν με αγριοκοιτάζει και δεν μπορεί να μου φωνάζει πως θα με στείλει στη Σπάρτη!

Ελπίζω να πήρατε μια μικρή εικόνα από τη ζωή μου.

Αναρωτιέμαι μετά από πόσα χρόνια θα βρείτε τον πάπυρό μου. Κι αν βρεθεί κάποια στιγμή, θα μιλάμε την ίδια γλώσσα; Οι Πέρσες θα σας απειλούν ακόμα; Θα υπάρχουν στην εποχή σας όλα αυτά που χτίζουμε στην Ακρόπολη; Κι αν ναι, θα σας αρέσουν ή θα έχετε φτιάξει καλύτερα; Ο πατέρας μου θα αναρωτιόταν αν θα εξακολουθείτε να τσακώνατε οι δημοκρατικοί με τους αριστοκράτες, και εγώ αναρωτιέμαι, πού σας απειλεί η μητέρα σας πως θα σας στείλει, όταν δεν συμπεριφέρεστε σωστά.

Ι. Σ.

Υ/Γ: Το σκίτσο του Παρθενώνα ανήκει και αυτό στον μαθητή Ι.Σ.

Ηλιούπολη Απρίλης 2021

Υ/Γ: Η βιωματική μάθηση χαρακτηρίζεται ως ένας εναλλακτικός τρόπος εκπαίδευσης σε αντιπαραβολή και αντίθεση με τον “παραδοσιακό” τρόπο που συσχετίζεται με την μειωπική διδασκαλία και την απομνημόνευση της ύλης (Τριλίβα & Αναγνωστοπούλου, 2008). Το πιο σημαντικό στοιχείο σε αυτήν την διαδικασία είναι οι ίδιοι οι μαθητές, μιας και αυτοί είναι οι πρωταγωνιστές τούτης της διαδικασίας. **Μαθητοκεντρικός λοιπόν και όχι δασκαλοκεντρικός ο τρόπος εκπαίδευσης.**

Το μάθημα κρίνεται από το αποτέλεσμα, δηλαδή από τι και πώς μαθαίνουν οι μαθητές και όχι από τι θυμούνται.

Η βιωματική μέθοδος στην εκπαίδευση έχει σαν στόχο να φέρει τον μαθητή σε άμεση επαφή με το αντικείμενο μάθησης, μέσα από την έρευνα, την παρατήρηση αλλά και μέσα από πολλές διασκεδαστικές εξειδικευμένες δραστηριότητες όπως το παιχνίδι, η αφήγηση, το τραγούδι, η δημιουργική γραφή.

Αυτά είχα στο μυαλό μου όταν ανέλαβα να διδάξω - με δεύτερη ανάθεση - το μάθημα της Ιστορίας της Α' Γυμνασίου. Μακριά από παπαγαλισμούς και αρχαιολαγνεία, να μάθουν τα παιδιά ιστορία με κρίση και λογισμό.

Δεν φανταζόμουν όμως ποτέ πως ένας έφηβος θα μπορούσε να αντιληφθεί, να αφομοιώσει και να αποδώσει με τόση ενσυναίσθηση και γλαφυρότητα τις κοινωνικές και πολιτικές συνθήκες που επικρατούσαν στην αρχαία Αθήνα την περίοδο της ηγεμονίας της και να κάνει παραλληλισμούς με το σήμερα.

Είναι τόσο όμορφο να είσαι δασκάλα!

Τζένη Σιούτη

καθηγήτρια Γερμανικών

Αττική ερυθρόμορφη κύλικα

